

Opinia

dotycząca zastosowania przepisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. poz. 1169) w odniesieniu do funkcjonowania stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

wykonawca opinii:

mgr inż. Robert Grabowski
ul. Krasnobrodzka 19a/117
03-214 Warszawa
tel: 508 944 809
e-mail: r.grabowski@ekoassist.com

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	2
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

Spis treści

Spis treści.....	2
1. Podstawa i zakres opinii, dane formalne.....	3
<hr/>	
1.1. Podstawa i przedmiot opracowania.....	3
1.2. Wykonawca opinii.....	3
1.3. Data opinii	5
1.4. Źródła	5
2. Oznaczenia.....	5
3. Część zasadnicza opinii.....	6
4. Konkluzje	11
<hr/>	

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	3
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

1. Podstawa i zakres opinii, dane formalne

1.1. Podstawa i przedmiot opracowania

Podstawą formalną niniejszej opinii jest zlecenie Stowarzyszenia Forum Recyklingu Samochodów , al. Jerozolimskie 202, 02-486 Warszawa.

Przedmiotem opinii jest udzielenie opinii na niżej wymienione pytania:

- A. Czy w stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (tj. zakładzie w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) prowadzone są działania polegające na obróbce fizyczno-chemicznej, o której mowa w pkt 5 ppkt 1 lit b) załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości?
- B. Czy w stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (tj. zakładzie w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) prowadzone są jakiegokolwiek działania wymienione w pkt 5 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości?

1.2. Wykonawca opinii

Wykonawcą opinii jest Robert Grabowski, niezależny ekspert w obszarze gospodarki odpadami. Potwierdzeniem kwalifikacji Roberta Grabowskiego do wydania rzetelnej opinii w przedmiotowym zakresie jest doświadczenie zawodowe na które składa się pełnienie przez autora opinii nw. funkcji:

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	4
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

- biegły sądowy z listy Sądu Okręgowego w Warszawie w zakresie ochrony środowiska (ustanowienie decyzją Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 grudnia 2022 r. znak: ADM-5111-570/22);
- audytor środowiskowy EMAS w obszarze gospodarki odpadami;
- audytor przedsiębiorców gospodarujących odpadami wystawiających dokumenty potwierdzające recykling odpadów opakowaniowych (DPR) – audyt wynikający z art. 46 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1658 z późn. zm.);
- audytor przedsiębiorców gospodarujących odpadami wystawiających dokumenty potwierdzające eksport lub wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich recyklingowi (EDPR) – audyt wynikający z art. 46 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1658 z późn. zm.);
- audytor przedsiębiorców prowadzących zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - audyt wynikający z art. 66 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1622 z późn. zm.);
- konsultant z wieloletnim doświadczeniem zakresu gospodarki odpadami na bieżąco doradzający przedsiębiorcom gospodarującym odpadami;
- samodzielny autor wniosków wydanie decyzji administracyjnych z zakresu gospodarki odpadami (zezwolenia na przetwarzanie odpadów, zezwolenia na zbieranie odpadów, pozwolenia na wytwarzanie odpadów);
- samodzielny autor kart informacyjnych przedsięwzięcia oraz raportów o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w szczególności z zakresu gospodarki odpadami;
- audytor systemu zarządzania środowiskowego wg normy ISO 14001

Wykonawca Opinii oświadcza, że nie występują, ani bezpośrednio, ani pośrednio powiązania finansowe lub formalne albo inne zależności o charakterze instytucjonalnym lub kapitałowym między Wykonawcą a podmiotami gospodarczymi albo osobami prawnymi lub osobami fizycznymi występującymi w sprawie, dla której wydawana jest Opinia. Wykonawca Opinii ani osoby mu bliskie, nie pełniły i nie pełnią żadnych funkcji w tych podmiotach, nie były ani nie są w nich zatrudnione, ani nie

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	5
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

pełniły funkcji doradczych i nie wykonywały żadnych zleceń lub dzieł na rzecz tych podmiotów albo osób prawnych lub osób fizycznych występujących w tej sprawie.

1.3. Data opinii

Opinię sporządzono w dniu 28 marca 2024 r.

1.4. Źródła

Opinia została wykonana na podstawie:

– Akty prawne:

- Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2056 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. poz. 1169);
- Słownik Języka Polskiego – PWN [<https://sjp.pwn.pl/>].

2. Oznaczenia

Lp.	Oznaczenie	Opis
1.	Opinia	Niniejsza opinia
2.	Autor	Robert Grabowski
3.	u.r.p.w.e	Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2056 z późn. zm.).
4.	Rozporządzenie 1169/2014	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. poz. 1169).

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	6
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

Lp.	Oznaczenie	Opis
5.	Rozporządzenie 1206/2005	Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 143, poz. 1206 z późn. zm.).
6.	Stacja demontażu	Zakład o którym mowa w art. 3 pkt 10) ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2056 z późn. zm.).

3. Część zasadnicza opinii.

- A. Czy w stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (tj. zakładzie w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) prowadzone są działania polegające na obróbce fizyczno-chemicznej, o której mowa w pkt 5 ppkt 1 lit b) załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości?

Zgodnie z art. 3 pkt 10) u.r.p.w.e przez stację demontażu rozumie się *zakład prowadzący przetwarzanie, w tym demontaż obejmujący następujące czynności:*

- a) *usunięcie z pojazdów wycofanych z eksploatacji elementów i substancji niebezpiecznych, w tym płynów,*
- b) *wymontowanie z pojazdów wycofanych z eksploatacji przedmiotów wyposażenia i części nadających się do ponownego użycia,*
- c) *wymontowanie z pojazdów wycofanych z eksploatacji elementów nadających się do odzysku lub recyklingu;*

Sposób demontażu pojazdów został określony w § 11 Rozporządzenia 1206/2005. Zgodnie z przywołanym przepisem demontaż pojazdów prowadzi się w sposób polegający na:

1) *usunięciu:*

- a) *paliw i płynów eksploatacyjnych, chyba że znajdują się one w przedmiotach wyposażenia lub częściach przeznaczonych do ponownego użycia,*

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	7
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

b) czynnika chłodniczego z układu klimatyzacyjnego za pomocą specjalnego urządzenia, bądź zlecenie tej operacji wyspecjalizowanej firmie;

2) *wymontowaniu:*

a) filtra oleju,

b) przedmiotów wyposażenia i części przeznaczonych do ponownego użycia,

c) akumulatora,

d) zbiornika z gazem bez jego opróżniania, bądź po usunięciu gazu ze zbiornika za pomocą specjalnego urządzenia,

[...]

f) katalizatora spalin,

g) kondensatorów z pojazdów wyprodukowanych przed dniem 1 stycznia 1986 r.,

h) elementów zawierających rtęć,

i) szyb,

j) opon,

k) części zawierających metale nieżelazne, jeżeli nie są one oddzielane w następującym po demontażu procesie strzępienia,

l) nadających się do recyklingu dużych części z tworzyw sztucznych, w szczególności zderzaków, desek rozdzielczych i pojemników na płyny, jeżeli części te nie będą oddzielane w procesie strzępienia w taki sposób, aby mogły być poddane procesom recyklingu.

3) *wymontowaniu lub unieszkodliwieniu elementów zawierających materiały wybuchowe poprzez ich wyzwolenie w sposób elektryczny lub mechaniczny wewnątrz lub na zewnątrz pojazdu.*

W pkt 5 ppkt 1) lit b) załącznika do Rozporządzenia 1169/2014 wskazano instalacje w gospodarce odpadami do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych o zdolności przetwarzania ponad 10 ton na dobę wykorzystujące obróbkę fizyczno-chemiczną. W rozporządzeniu 1169/2014, ani w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54) na podstawie której sporządzono ww. rozporządzenie nie ustanowiono definicji legalnej obróbki fizyczno-chemicznej.

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	8
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

W celu odpowiedzi na postawione w pytaniu A Opinii pytanie przy braku definicji legalnej obróbki fizyczno-chemiczne należy kierować się zasadami wykładni językowej w tym przypadku w szczególności wykładni gramatycznej.

W Słowniku Języka Polskiego PWN brak jest definicji obróbki fizyczno-chemicznej, jak i poszczególnych składowych tego wyrażenia tj. obróbki fizycznej i obróbki chemicznej. Natomiast bazując na wiedzy ogólnej można wysnuć wnioski, iż:

- przez obróbkę fizyczną należy rozumieć taką, w której wykorzystywane są procesy fizyczne, a wynikiem obróbki fizycznej jest zmiana właściwości fizycznych poddawanych obróbce substancji bądź przedmiotów. W klasycznej fizyce przemiana fizyczna to taka zmiana układu fizycznego, która nie powoduje zmiany właściwości chemicznych substancji. Jako przykład procesów fizycznych można podać skraplanie, topienie, ale także kruszenie czy wszelkie formy rozbiórki czy demontażu, gdzie zmianie ulega forma fizyczna poddawanych obróbce przedmiotów, jednak nie zmienia się ich skład i stan chemiczny.

- przez obróbkę chemiczną należy rozumieć taką, w której wykorzystywane są procesy chemiczne, a wynikiem obróbki chemicznej jest zmiana właściwości chemicznych poddawanych obróbce substancji bądź przedmiotów. Jako przykład procesów chemicznych można podać reakcje syntezy (kilka substratów → jeden produkt), analizy (jeden substrat → kilka produktów) oraz wymiany (kilka substratów → kilka produktów)

W przedmiotowym przypadku kluczowe znaczenie ma fakt, iż legislator w pkt 5 ppkt 1) lit b) załącznika do Rozporządzenia 1169/2014 użył przymiotnika złożonego. Poniżej zacytowano ze Słownika Język Polskiego PWN zasady pisowni przymiotników złożonych:

Przymiotniki złożone z dwóch członów równorzędnych znaczeniowo piszemy zawsze z łącznikiem. Wyznacznikiem formalnym może tu być spójnik i, który podstawiamy zamiast łącznika. Np. flaga biało-czerwona (biała i czerwona), Akademia Górniczo-Hutnicza (górnicza i hutnicza), kraj przemysłowo-rolniczy (przemysłowy i rolniczy). Tak samo z łącznikiem piszemy przymiotniki złożone z więcej niż dwóch członów równorzędnych, np. biało-czerwono-niebieski (= i biały, i czerwony, i niebieski), słownik polsko-francusko-hiszańsko-włoski, a także przymiotniki trójczłonowe, w których dwa pierwsze człony są bliższym określeniem trzeciego,

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	9
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

np. staro-cerkiewno-słowiański (= starocerkiewna gałąź języków słowiańskich), północno-wschodnio-polski (= dotyczący Polski północno-wschodniej)

W kontekście powyższej wykładni oczywistym jest, że obróbkę fizyczno-chemiczną o której mowa w przedmiocie punktu A Opinii należy rozumieć jak obróbkę fizyczną i chemiczną, a nie fizyczną lub chemiczną tj. w celu spełnienia przesłanki określonej w Rozporządzeniu 1169/2014 musi dochodzić zarówno do obróbki fizycznej, jak i obróbki chemicznej. Zaistnienie jednej z form obróbki nie spełnia powyższej przesłanki.

Wracając do wstępu niniejszego punktu Opinii, wskazuje się, że w stacji demontażu zachodzą procesy określone jako „usunięcie” i „wymontowanie”. Określenia te zostały użyte zarówno z definicji stacji demontażu określonej w u.r.p.w.e., jak i w Rozporządzeniu 1206/2005 gdzie szczegółowo określono etapy procesu demontażu.

Nie budzi wątpliwości, że obróbka polegająca na „usunięciu” i „wymontowaniu” wpisuje się w ustaloną powyżej definicję obróbki fizycznej. Brak jest jakichkolwiek logicznych podstaw do uznania, że w trakcie obróbki polegającej na „usunięciu” i „wymontowaniu” może dojść do reakcji chemicznej.

Wobec powyższego jednoznacznie można stwierdzić, że w stacji demontażu nie są prowadzone działania polegające na obróbce fizyczno-chemicznej o której mowa w pkt 5 ppkt 1 lit b) załącznika do Rozporządzenia 1169/2014. W stacji demontażu pojazdów prowadzone są tylko i wyłącznie procesy obróbki fizycznej.

B. Czy w stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (tj. zakładzie w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) prowadzone są jakiekolwiek działania wymienione w pkt 5 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości?

Jak wskazano w pkt 3 A Opinii w stacji demontażu prowadzone są procesy określone jako „usunięcie” i „wymontowanie”, które klasyfikować należy jako obróbkę fizyczną. W odpowiedzi na postawione pytanie B nie bez znaczenia jest fakt, iż w stacji demontażu pojazdów prowadzone jest również magazynowanie odpadów, w tym

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	10
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

odpadów niebezpiecznych. Zgodnie z Rozporządzeniem 1206/2005 w zakresie magazynowania w stacji demontażu wyodrębnione muszą być następujące sektory:

- I. magazynowania przyjętych pojazdów;
- II. magazynowania wymontowanych z pojazdów przedmiotów wyposażenia i części nadających się do ponownego użycia;
- III. magazynowania odpadów pochodzących z demontażu pojazdów.

Oczywistym jest i w opinii Autora nie wymaga szczególnego uzasadnienia fakt, iż w stacji demontażu nie są stosowane działania wymienione w pkt 5.1 lit. a oraz c-k; pkt 5.2; pkt 5.3; pkt 5.4 oraz pkt 5.6 załącznika do Rozporządzenia 1169/2014. Działania określone w wyżej wymienionych punktach, są precyzyjnie określone i w żaden sposób nie pokrywają się z działaniami wykonywanymi w stacji demontażu pojazdów.

Kwestie prowadzenia w stacji demontażu pojazdów działań o których mowa w pkt 5.1 lit. b załącznika do Rozporządzenia 1169/2014 szeroko opisano i wyjaśniono w pkt 3 A Opinii. Z rozważań poczynionych w pkt 3 A Opinii jasno wynika, że w stacji demontażu nie są prowadzone te działania.

Szczegółowej analizie natomiast wymaga kwestia magazynowania odpadów w stacji demontażu, z uwagi na fakt, iż w pkt 5.5 załącznika do Rozporządzenia 1169/2014 wskazano instalacje *do magazynowania odpadów niebezpiecznych, w oczekiwaniu na działania, o których mowa w pkt 1, 2 lit. b oraz w pkt 4 i 6, o całkowitej pojemności ponad 50 ton, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę w miejscu ich wytworzenia.*

Jak wskazano na wstępie niniejszego punktu w stacji demontażu prowadzone jest magazynowanie odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych. Istotny w sprawie jest fakt, iż magazynowanie wymienione w pkt I. dotyczy odpadów przyjmowanych do stacji demontażu tj. oczekujących na działania wykonywane w stacji demontażu. Jak wskazano we wcześniejszej części tego punktu Opinii w stacji demontażu pojazdów nie są wykonywane działania o których mowa w pkt 5.1; pkt 5.2; pkt 5.3; pkt 5.4 oraz pkt 5.6, tym samym w przypadku tego rodzaju magazynowania odpadów nie jest spełniona przesłanka określona w pkt 5.5 tj. nie mamy do czynienia z magazynowaniem odpadów w oczekiwaniu na działania wymienione w tym punkcie.

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	11
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

Magazynowanie wymienione w pkt II. tj. magazynowanie przedmiotów wyposażenia i części nadających się do ponownego użycia, nie jest magazynowaniem odpadów, w związku z czym brak jest jakiegokolwiek odniesienia do analizowanego pkt 5.5

Magazynowanie wymienione w pkt III. tj. magazynowania odpadów pochodzących z demontażu pojazdów, jest magazynowaniem odpadów wytworzonych w procesie realizowanym w stacji demontażu (wytworzonych w procesie przetwarzania odpadów), tym samym prowadzący stację demontażu, jest wytwórcą tychże odpadów. Natomiast legislator z zakresu analizowanego pkt 5.5 wyłączył wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę w miejscu ich wytworzenia. W związku z powyższym, iż w tym przypadku mamy do czynienia ze wstępnym magazynowaniem odpadów przez ich wytwórcę w miejscu ich wytworzenia, to magazynowanie odpadów wymienione w pkt III. jest wyłączone z działań określonych w pkt 5.5 załącznika do Rozporządzenia 1169/2014.

Wobec powyższego jednoznacznie można stwierdzić, że w stacji demontażu nie są prowadzone jakiegokolwiek działania wymienione w pkt 5 załącznika do Rozporządzenia 1169/2014.

4. Konkluzje

- A. W stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (tj. zakładzie w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) nie są prowadzone działania polegające na obróbce fizyczno-chemicznej, o której mowa w pkt 5 ppkt 1 lit b) załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości.
- B. W stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (tj. zakładzie w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) nie są prowadzone jakiegokolwiek działania wymienione w pkt 5 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować

Przedmiot Opinii: Interpretacja przepisów Rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1169)	12
Nr. sprawy: n.d.	
Data sporządzenia: 28 marca 2024 r.	

znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości?